

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 141

van **MICHÈLE HOSTEKINT**

datum: 22 januari 2016

aan **ANNEMIE TURTELBOOM**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

Successierechten - Hervorming

Sedert 1 januari 2015 heeft Vlaanderen de successie-, registratie- schenkings- en hypotheekrechten overgenomen. Na een grondige voorbereiding wordt sinds die datum ook deze groep van belastingen geïnd door de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL). Het afgelopen jaar stond het verzekeren van de continuïteit van de dienstverlening en ontvangsten centraal.

In de regeerverklaring lezen we: "Na de overname van de dienst, en met aandacht voor wijzigingen aan het erfrecht, onderzoeken we hoe we de successierechten kunnen moderniseren en afstemmen op hedendaagse samenlevingsvormen, waarbij we het familiale aspect in aanmerking blijven nemen".

Dit voornemen werd herhaald in de beleidsnota Financiën en Begroting 2014-2019, waarin verder werd gesteld: "Uiteraard zullen we daarbij de ontwikkelingen in het burgerlijk recht die de nieuwe federale regering aankondigt nauwlettend volgen, onder meer omwille van de budgettaire impact ervan op de erfbelasting. Het erfrecht en het huwelijksvermogensrecht zullen immers worden hervormd, rekening houdend met maatschappelijke ontwikkelingen en nieuwe samenlevingsvormen. Er zal meer keuzevrijheid komen om te bepalen aan wie men zijn erfenis wil nalaten, en de mogelijkheid om het beschikbaar gedeelte van de nalatenschap te verhogen zal worden onderzocht".

In de voorbije legislatuur is in de Commissie Algemeen Beleid, Financiën en Begroting van het Vlaams Parlement meermaals gedebatteerd over de successiewetgeving. Daarbij kwam tot uiting dat de Vlaamse wetgeving inzake successie- en schenkingsrechten tal van onrechtvaardigheden en tekortkomingen bevat.

De voorbije jaren werden in het Wetboek van Successierechten tal van wijzigingen aangebracht teneinde een gelijkschakeling te bewerkstelligen en onrechtvaardigheden weg te werken. Toch bestond er consensus dat er resoluut verder moest worden gewerkt aan de humanisering en vereenvoudiging van deze successierechten. Die wetgeving heeft de maatschappelijke evolutie, waarbij het klassieke gezin al lang niet meer de standaard is, immers niet gevolgd. Dit brengt uiteraard tal van problemen, onrechtvaardigheden, discriminaties en anomalieën met zich mee.

Er werd dan aangedrongen dat de Vlaamse Regering een evaluatie zou maken van de bestaande tarieven en regelingen binnen het Wetboek Successie, die als bijzonder

onrechtvaardig worden ervaren. Ook een vereenvoudiging van de bestaande wetgeving leek op zijn minst aangewezen.

Tevens werd benadrukt dat er een oplijsting zou worden gemaakt van de successie- en schenkingsrechten voor verschillende doelgroepen, van die situaties waarin verschillen en ongelijkheden bestaan die niet meer stroken met de maatschappelijke realiteit, aangezien een integrale visie op de hervorming van die belastingen ontbreekt.

In dit verband nam het Vlaams Parlement in 2010 een voorstel van resolutie aan dat aan de Vlaamse Regering vroeg een studietoelstand Gewestbelastingen op te richten om de successierechten, schenkingsrechten, registratierechten en onroerende voorheffing fundamenteel door te lichten en coherente hervormingsvoorstellen te formuleren tegen eind 2010. De toenmalige minister van Financiën en Begroting bevestigde nadien de installatie van de studietoelstand, bestaande uit experts uit de Vlaamse en federale administratie, het notariaat en externen bedreven in de materie.

In haar beleidsbrief Financiën en Begroting 2015-2016 beklemtoonde de minister op haar beurt dat het "Steunpunt Fiscaliteit en Begroting in het kader van het traject A2b een onderzoek heeft verricht, in eerste instantie vanuit een louter juridische invalshoek, naar een aantal voorstellen rond de hervorming van de successierechten".

1. Welke voorstellen heeft het onderzoek van het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting opgeleverd met betrekking tot de hervorming van de successierechten?
2. Wat zijn de resultaten van de screening van de bestaande tarieven en regelingen binnen het Wetboek Successie die als bijzonder onrechtvaardig worden ervaren en in welke mate zijn deze, binnen de budgettaire context, te integreren in de vereenvoudiging van de bestaande wetgeving?
3. Zal de minister de voorstellen en aanbevelingen zoals geformuleerd door de Studietoelstand Gewestbelastingen ter harte nemen en meenemen in de hervorming van de successierechten?

ANNEMIE TURTELBOOM

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

ANTWOORD

op vraag nr. 141 van 22 januari 2016

van **MICHÈLE HOSTEKINT**

1. Het onderzoek van het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting naar voorstellen tot hervorming van de successierechten spitst zich toe op drie onderzoeksthema's: het begrip 'feitelijk samenwonende partner', de vrijstelling van erfbelasting van de gezinswoning ten voordele van de langstlevende partner en de opsplitsing van roerende en onroerende goederen voor de tariefcategorie rechte lijn, echtgenoten en samenwonenden. Op basis van de eerste resultaten kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger melden dat voor de drie onderzoeksthema's bedenkingen en suggesties worden geformuleerd bij de bestaande regelgeving om bij te dragen tot een coherent fiscaalrechtelijk kader. Deze worden nu nog verder besproken en uitgewerkt. De definitieve resultaten van dit onderzoek zullen door mijn administratie worden meegenomen in het eigen onderzoek rond de modernisering van de erfbelasting.
- 2-3. De resultaten van de werkzaamheden van de studiecommissie Gewestbelastingen werden tijdens de vorige legislatuur bij verschillende gelegenheden uitvoerig besproken. Er werden toen verschillende wetgevende initiatieven genomen om gevolg te geven aan de bevindingen van de studiecommissie. Ik verwijs voor verdere toelichting naar de parlementaire werkzaamheden hieromtrent.

In mijn beleidsnota en -brief worden een aantal projecten beschreven die raakvlakken hebben met het onderzoek dat destijds door de studiecommissie Gewestbelastingen werd gevoerd. Die projecten staan hier evenwel volledig los van. Ten eerste wil ik met het project rond de verdere rationalisering van de Vlaamse fiscaliteit, de fiscale uitgaven op hun effectiviteit en hun maatschappelijke relevantie laten beoordelen. Het onderzoek hierrond wordt momenteel door het departement Financiën en Begroting in samenwerking met de Vlaamse belastingdienst gevoerd. Het voorwerp en de doelstelling van deze oefening en die van de geciteerde studiecommissie Gewestbelastingen zijn, zoals reeds aangegeven, niet volledig gelijklopend en dienen in dat opzicht dan ook los van elkaar te worden gezien. Gelet op de omvang van het huidige onderzoekswerk, mogen de resultaten hiervan in 2017 verwacht worden.

Het onderzoek naar rationalisering van de Vlaamse fiscaliteit is nauw verwant met het tweede project, met name de modernisering van de erf- en schenkbelasting. Dat laatste onderzoek is weliswaar meer toegespitst op het moderniseren en afstemmen op hedendaagse samenlevingsvormen. Een aanzienlijke en grondige vereenvoudiging en verlaging van de schenkbelasting werd reeds in 2015 gerealiseerd. Gezien de samenhang tussen de federale hervorming van het erfrecht en huwelijksvermogensrecht enerzijds, en de geschetste modernisering van de erfbelasting anderzijds, vind ik het belangrijk dat bij deze modernisering wordt rekening gehouden met de federale hervormingen.